

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Kluczowe kierunki dla LEADER'a w odniesieniu do okresu przejściowego

Grupa tematyczna ds. podejścia LEADER
przy Grupie Roboczej ds. KSOW

Joanna Gierulska
Dyrektor Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

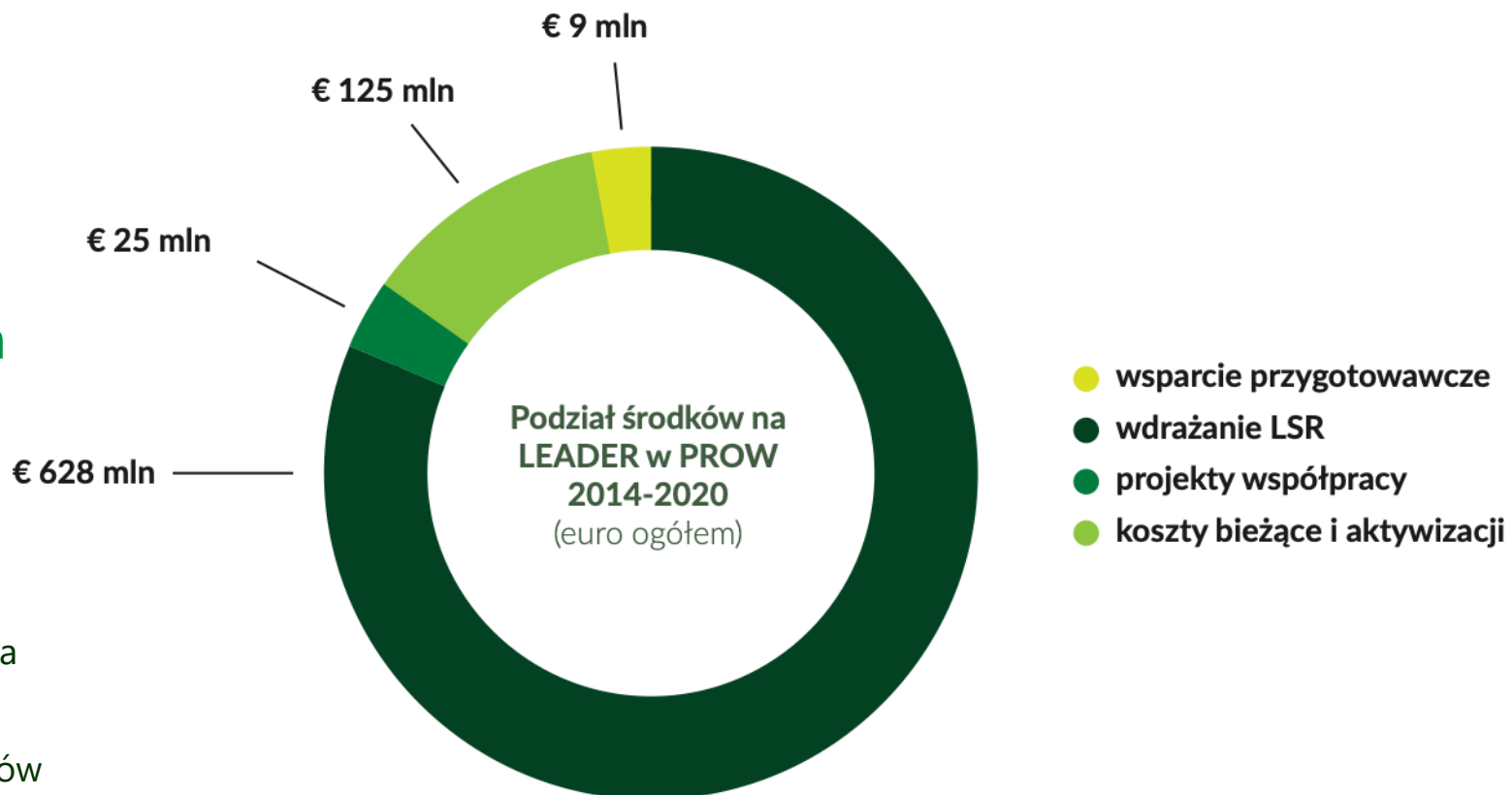
WARSZAWA, 20 LISTOPADA 2020 R.

LEADER w PROW 14-20 – obecny podział środków

Obecny podział środków z uwzględnieniem podwyższeń i obniżek budżetów (kamienie milowe 2019) oraz dodatkowych środków w ramach 2020 r.

* Limit 25 mln euro na poddziałanie 19.3 to kwota, jaka pozostaje w działaniu 19 LEADER (gdyby każda LGD chciała wykorzystać swój limit w 19.3, to potrzebna byłaby kwota 63 mln euro ogółem. Jednak na dzień 31 września 2020 r. zawartych umów w poddziałaniu 19.3 jest na kwotę ~9,7 mln euro ogółem, a więc jest to 15,4% wykorzystania obecnego limitu 10%)

Dodatkowe środki w PROW na okres przejściowy

W ramach okresu przejściowego PROW 2014-2020 planuje się przeznaczenie dodatkowych środków dla działania LEADER na następujące poddziałania:

- 19.1 Wsparcie przygotowawcze: ~12 mln €
- 19.2 wdrażanie LSR : w tym ~2 mln euro na przygotowanie koncepcji Smart Villages
- 19.4 koszty bieżące i aktywizacji: dodatkowe ~10% obecnego budżetu 19.4*

*wartość dodatkowych środków na poddziałanie 19.4 jest ściśle powiązana z poddziałaniem 19.2 – ostateczna wartość będzie znana po ustaleniu dodatkowych środków na poddziałanie 19.2.

WSPARCIE PRZYGOTOWAWCZE

- analogiczne warunki oraz zakres do wsparcia przygotowawczego do stworzenia LSR na okres 2014-2020, tj. m.in.:
 - ryczałt podzielony na dwie transze:
 - 70% - w terminie miesiąca od dnia zawarcia umowy
 - 30% po przygotowaniu LSR, które spełniło warunki wyboru LSR;
 - wymaganie, aby przygotowane LSR zawierało co najmniej komponent EFRROW;
 - LGD zatrudnia pracowników w wymiarze: 1 etatu (do 60 000 mieszkańców), 1,5 etatu (do 100 000), 2 etaty (do 150 000) – przez okres od przyznania pomocy do upływu 4 miesięcy od końca terminu składania wniosku o wybór LSR;
 - przygotowanie planu włączenia społeczności lokalnej w przygotowanie LSR, który zakłada przygotowanie LSR z udziałem społeczności lokalnej, w tym przeprowadzenie konsultacji społecznych, funkcjonowanie biura zapewniającego obsługę mieszkańców, prowadzenie strony www;
 - konsultacje społeczne obejmują co najmniej jedno spotkanie na obszarze każdej z gmin planowanej do objęcia LSR poświęcone w szczególności analizie mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń, a także celów LSR, odbywają się według harmonogramu określonego w planie włączenia społeczności;
 - prowadzenie biura LGD przez co najmniej 4 godziny: 2 razy w tygodniu (do 60 tys. mieszkańców), 3 razy (do 100 tys.), 4 dni (do 150 tys.).

WSPARCIE PRZYGOTOWAWCZE

- kwoty wsparcia w ramach ryczałtu:
 - Zaktualizowane o stopę inflacji w latach 2016-2019
 - Rozpisane na 12 miesięcy realizacji (zamiast 9 z początku okresu PROW 14-20)

Ludność wiejska zamieszkała na obszarze planowanym do objęcia LSR	kwota wsparcia
od 30 000 do 59 999	155 000 zł
od 60 000 do 99 999	185 000 zł
od 100 000 do 150 000	216 000 zł

WDRAŻANIE LSR

- zwiększenie kwot pomocy na operacje do kwoty 500 tys. zł (poza operacjami gdzie wsparcie ma formę ryczałtu), ze względu na znaczny wzrost kosztów realizacji operacji. Zmiana obejmie także operacje własne LGD.
- W związku z rozszerzeniem zakresu wsparcia konieczne będzie zwiększenie limitu wsparcia na beneficjenta do 500 tys. zł oraz limitu na grantobiorcę do 110 tys. zł,
- zmiana katalogu proponowanych kryteriów wyboru,
- rozszerzenie katalogu rodzajów operacji gdzie stosowane będą koszty uproszczone (lump sum),
- doprecyzowaniu ulega brzmienie następujące kryterium odnoszące się do rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu stosowane w szczególności w odniesieniu do inwestycji "premiowane będą operacje (...), których realizacja w sposób wymierny korzystnie wpłynie na ochronę środowiska lub wykaże pozytywny mierzalny efekt przeciwdziałania zmianie klimatu".
- Zmiana zakresu - dodanie możliwości finansowania **oddolnych koncepcji rozwoju lokalnego w skali mikro, z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań technologicznych, w tym cyfrowych (Smart Villages)** – ponadto nadanie operacjom lub zadaniom w ramach projektu grantowego objętym oddolnymi koncepcjami rozwoju lokalnego priorytetu w naborach konkursowych lub w projektach grantowych

WDRAŻANIE LSR

Proponuje się, aby LGD mogło ubiegać się o maksymalną wartość dodatkowych środków w wysokości

10 – 15% obecnego budżetu LSR

co w przypadku najmniejszych LGD stanowiłoby ok. 100–160 tys. euro (przy 4,4 PLN/EUR: ok. 440–700 tys. zł), natomiast w przypadku największych LGD ok. 460–730 tys. euro (2–3,2 mln zł) dodatkowych środków.

SMART VILLAGES – nowe narzędzie dla obszarów wiejskich

Jest to nowe narzędzie proponowane przez Komisję Europejską.

Na potrzeby PROW 2014-2020 zwane „oddolnymi koncepcjami rozwoju lokalnego w skali mikro”

Inteligentne wsie (Smart Villages) można rozumieć jako społeczności, które nie chcą biernie czekać na nadejście zmian. Na inteligentne wsie składają się ludzie z obszarów wiejskich, którzy podejmują inicjatywę, aby znaleźć praktyczne rozwiązania podstawowych problemów, z jakimi się mierzą, i wykorzystać nowe możliwości, zarówno z obszarów nowych technologii cyfrowych, jak również innowacji społecznych w usługach, tworzenia relacji z obszarami miejskimi, budowania i zwiększania świadomości dotyczącej poprawy warunków klimatycznych środowiska, co w efekcie przyczyni się do stworzenia miejsca bardziej przyjaznego do życia dla jej mieszkańców.

SMART VILLAGES – wsparcie na przygotowanie koncepcji

Planowane wsparcie na **stworzenie koncepcji Smart Village**. Budżet 2 mln Euro przy założeniu utworzenia 1 koncepcji w każdej gminie objętej LSR.

Efektem realizacji operacji jest stworzenie koncepcji Smart Village dla danej miejscowości (lub kilku sąsiednich), która powinna zawierać co najmniej następujące elementy:

- opis operacji do zrealizowania w ramach tej koncepcji, w tym opis potrzeb, jakie te operacje spełnią, na jaki obszar i jakie osoby te operacje będą miały wpływ,
- partycypacyjny charakter z mieszkańcami (włączenie społeczności do jej przygotowania),
- przeprowadzenie konsultacji ze społecznością danej wsi, przedstawienie planu włączenia społeczności w przygotowaniu koncepcji Smart Village ze szczególnym uwzględnieniem roli sołtysa w tym procesie,
- analiza SWOT,
- lista inicjatyw, które składać się będą na realizację koncepcji Smart Village,
- komponent cyfrowy lub środowiskowy lub klimatyczny.

**~2 mln €
ogółem**

Koncepcja Smart Village będzie zgodna z innymi dokumentami strategicznymi dla obszaru, w szczególności z LSR

SMART VILLAGES – wsparcie na przygotowanie koncepcji

- Forma i wysokość wsparcia: ryczałt w wysokości 4 tys. zł / koncepcję
- Kryteria dostępu:
 - koncepcja Smart Village dla miejscowości do 20 tys. mieszkańców (lub kilku miejscowości, których łączna liczba mieszkańców nie przekracza 20 tys. mieszkańców),
 - partycypacyjny charakter przygotowania koncepcji Smart Village,
 - partnerstwo co najmniej 2 podmiotów,
- Wsparcie przygotowawcze na stworzenie koncepcji SV będzie wdrażane za pomocą projektów grantowych, jednak bez określania wysokości wsparcia (wsparcie grantobiorcy w wysokości 4 tys. zł określona ex ante).
- Wsparcie na przygotowanie koncepcji Smart Village może być udzielone:
 - osobie fizycznej,
 - osobie prawnej, w tym organizacjom pozarządowym (oprócz LGD).
- Zasięg terytorialny:
 - obszar wiejski - obszar całego kraju z wyłączeniem miast o liczbie ludności przekraczającej 20 tysięcy mieszkańców.

SMART VILLAGES – wsparcie na przygotowanie koncepcji

- Kryteria selekcji:
 - jakość procesu przygotowania koncepcji Smart Village z uwzględnieniem partycypacyjnego charakteru ze szczególnym uwzględnieniem udziału lokalnej społeczności oraz uwzględnieniem roli sołtysa w tym procesie
 - liczba partnerów
 - powiązanie wnioskodawcy z obszarem objętym koncepcją Smart Village
 - potencjał organizacyjny
 - obszary PGR oraz zmarginalizowane
 - preferencje dla miejscowości poniżej 5 tys. mieszkańców.

Kolejnym etapem po stworzeniu koncepcji SV jest proces realizacji projektów nią objętych. Realizacja operacji określonych w koncepcji SV może odbywać się między innymi w ramach przedsięwzięć LSR (przygotowanie preferencji w naborach dla operacji wynikających z koncepcji SV lub w projektach grantowych dla zadań objętych koncepcją SV), jednak kluczowym tutaj jest poszukiwanie przez mieszkańców/LGD innych źródeł finansowania - takie podejście tzn. bez zapewnienia finansowania realizacji zmotywuje lokalne partnerstwa do przygotowania koncepcji obejmujących zadania adekwatne do potrzeb.

PLAN PRZEJŚCIOWY POMIĘDZY OKRESAMI PROGRAMOWANIA

Przyjęcie
PS 2023-2027

Wybór nowych
LSR

Koszty bieżące i aktywizacji

Wdrażanie nowych LSR

19.1

19.4 obecnie

po zmianie (+1 rok)

19.2 obecnie

po zmianie (+1 rok)

KW4 KW1 KW2 KW3 KW4 KW1 KW2 KW3 KW4 KW1 KW2 KW3 KW4 KW1 KW2 KW3 KW4 KW1

2021

2022

2023

2024

2025

Dziękuję za uwagę.

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Joanna Gierulska

Dyrektor Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi